

ת"פ 38428/06/16 - מדינת ישראל נגד דאהש צהיבאן

בית משפט השלום בטבריה

ת"פ 38428-06-16 מדינת ישראל נ' צהיבאן

בפני כב' השופט יריב נבון

02 אפריל 2017

בעניין:

המאשימה

מדינת ישראל

נגד

הנאשם

דאהש צהיבאן

נוכחים:

מטעם המאשימה: מתמחה - גב' סתיו פרג פרקליטות מחוז צפון

מטעם הנאשם: בעצמו וב"כ עו"ד מחמוד אלסאנע

גזר דין

כתב האישום :

1. בישיבה שהתקיימה בתאריך 22.9.2016, הציגו הצדדים הסדר דינוי במסגרתו הודה והורשע הנאשם בעובדות כתב אישום מתוקן והופנה לשירות המבחן לעריכת תסקיר בעיניו. בד בבד, הודיעה המאשימה כי היא אינה מתחייבת להמלצות התסקיר. בהתאם להסדר האמור, הורשע הנאשם בעבירות שעניינן **קשירת קשר לעוון**, לפי סעיף 499(א)(2) לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**חוק העונשין**"); **ניסיון קבלת דבר במרמה**, לפי סעיף 415(רישא) + סעיף 25 + סעיף 29 לחוק העונשין.
2. על פי הנטען, במועד מדויק שאינו ידוע למאשימה, קשר הנאשם קשר עם אחר אשר זהותו אינה ידועה (להלן: "**האחר**"), לרמות את משרד הרישוי כך שהנאשם יבצע מבחן נהיגה עיוני באופן מוצלח, ובדרכי כזב. במסגרת הקשר ולשם קידומו, מסר הנאשם לאחר את תעודת הזהות שלו, טופס משרד הרישוי ובו פרטיו לצורך קבלה למבחן, וכן סך של 3,000 ₪. ביום 19.2.15, בהתאם לקשר האמור, התחזה האחר כנאשם ונבחן במקומו בבחינה העיונית בטבריה ונמלט לאחר מכן.

תסקיר שירות המבחן:

3. בעניינו של הנאשם הוגש לעיוני תסקיר ממנו עולה כי הנאשם בן 21, נטול עבר פלילי, נשוי ואב

עמוד 1

לתינוקת, מתגורר ברהט. בנוגע לעבירות נשוא ההליך דנן מסר הנאשם כי פגש אדם באילת אשר הציע לו סיוע במבחן התיאוריה. הנאשם הודה כי נעתר להצעתו ואף מסר לו את תעודות הזהות שלו ושילם לו סך של 3,000 ₪. כעבור מס' ימים הבין כי אותו אדם ניגש במקומו למבחן התיאוריה בטבריה. בהמשך, כאשר הגיע לטבריה על מנת לקחת את תעודת הזהות, נלקח לתחנת המשטרה לחקירה.

4. הנאשם מסר כי כיום הוא מבין את חומרת המעשה וכי אינו רשאי לנהוג ברכב ללא היכרות עם התמרורים השונים, הוא הביע חרטה על מעשיו ואף תיאר את תחושת הבושה שחש כלפי משפחתו ואשתו. לדבריו, כיום הוא לומד למבחן התיאוריה, משתתף בקורס ומסתייע במורה לעברית, ואף נרשם למבחן העיוני.

5. שירות המבחן התרשם כי הנאשם פעל ללא שיקול דעת מעמיק באשר להשלכות מעשיו, בשל לחץ חברתי וקשייו להציב לאחרים גבולות. עם זאת נראה כי ההליך המשפטי המתנהל כנגדו מהווה גורם מרתיע ומציב גבולות עבורו. על אף קבלת האחריות הראשונית מתקשה הנאשם לבחון את הדפוסים הבעייתיים העומדים בבסיס מעשיו. לכן הוצע לו להשתלב בקבוצה טיפולית מתאימה, לצד טיפול בתחום השיקום המקצועי, אך הוא סירב בשל רצונו לפרנס את משפחתו. לנוכח האמור, נמנע שירות המבחן מהמלצה טיפולית בעניינו והמליץ להסתפק בעונש מרתיע בדמות מאסר מותנה וקנס כספי.

טיעוני הצדדים לעונש:

6. בפתח טיעוניה לעונש ציינה **המאשימה** כי לנאשם אין הרשעות קודמות. לדבריה, מעשים כגון אלו בהם הורשע הנאשם מסכנים את שלום הציבור בכך שאנשים שאינם מורשים לנהוג ברכב יסכנו את המשתמשים האחרים בדרך. המאשימה ציינה כי שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית בעניינו של הנאשם ולכן עותרת המאשימה לגזור עליו 6 חודשי מאסר שירוצו בדרך של עבודות שירות, קנס, מאסר על תנאי, פסילה בפועל ופסילה על תנאי.

7. **ב"כ הנאשם** טען כי הנאשם הינו צעיר בן 21, ללא עבר פלילי, וזוהי למעשה הסתבכותו הראשונה עם החוק. הנאשם נשוי ואב לילדה, הוא הודה בהזדמנות הראשונה וקיבל אחריות על מעשיו. לדבריו, יש לאמץ את המלצת שירות המבחן ולגזור על הנאשם מאסר מותנה וקנס כספי. הסנגור אף הציע כי הקנס הכספי יהא גבוה, ובכך לא יוטל על הנאשם מאסר שירוצה בעבודות שירות.

8. הנאשם בדברו הביע צער על מעשיו והדגיש את נסיבותיו האישיות.

חוות דעת הממונה על עבודות השירות :

9. הנאשם הופנה לממונה על עבודות השירות ונמצא כשיר לביצוען.

דין והכרעה:

10. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, בקביעת מתחם העונש ההולם, בהתאם לעקרון ההלימה הקבוע בסעיף 40 ג' לחוק העונשין, יש להתחשב בערך החברתי המוגן, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה

הנוהגת ונסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

הערך החברתי שנפגע:

11. במקרה דנן, **הערכים החברתיים** אשר נפגעו הינם הצורך לשמור ולהגן על ציבור המשתמשים בדרך, הן הנוהגים בכבישים והן הולכי הרגל, מפגיעתם הרעה של נהגים אשר לא הוכשרו לנהיגה ברכב או אינם בקיאים בחוקי וכללי התעבורה. צורך זה נועד להגן אף על חיי הנאשם עצמו, אשר במעשיו עלול היה לצלוח במרמה שלב משמעותי והכרחי בלימודי הנהיגה, ולנהוג ברכב מנועי ללא הכשרה עיונית מספקת. העבירה אותה ביצע הנאשם, יחד עם אחר עמו קשר קשר, לרמות במבחן רשמי של מדינת ישראל אשר נועד לבחון ידיעה ברזי התעבורה עובר לקבלת רישיון הנהיגה וכתנאי לו, פוגעת משמעותית בשלטון החוק ובזכותן של הרשויות המוסמכות לבחון ולסנן את הנבחנים השונים, ובכך להגן על הציבור מפני מי שאינו בשל לנהוג ברכב.

12. בחינת **מידת הפגיעה בערכים המוגנים** במקרה שלפנינו מובילה למסקנה כי הפגיעה הינה משמעותית, זאת על אף שהעבירה לא הושלמה והנאשם לא "זכה" ליהנות מפירותיה. לעניין זה ראו האמור ב - רע"פ 279/07 **אליהו שומיל נ' מדינת ישראל** (מיום 15.1.2007), שם נקבע בנוגע לעבירות מרמה המאפשרות לנהגים בלתי כשירים לנהוג ברכב, כך :

"אין צורך להכביר מילים בנוגע לחומרתן של העבירות אותן ביצע המבקש ובצורך לנקוט במדיניות ענישה מרתיעה בעבירות מסוג זה. כפי שצינו הערכאות הקודמות מדובר במעשים אשר יש בהם כדי לסכן את הציבור ולאפשר לאנשים לנהוג בכביש מבלי שקיבלו את ההכשרה המתאימה לכך."

ראו בנוסף האמור בהקשר זה ב - ע"פ 16587-12-12 (מח' - חיפה) **מאג'ד חליפה נ' מדינת ישראל** (מיום 31.10.13):

"העבירות שביצע המערער, כאמור, חמורות הן, וכפי שעמדתי על כך לעיל, הן עלולות ליצור סיכון לעוברי הדרך. כמו כן המדובר בעבירות הכוללות תכנון מוקדם, תחכום, וזיוף, תוך כדי קשירת קשר עם אדם אחר לצורך התחזות."

בקשת רשות הערעור שהוגשה על ידי המערער בעניין זה נדחתה, ובמסגרתה אף חזר ועמד בית המשפט העליון על חומרת מעשיו של המערער ועל הסיכון הטמון בהם (רע"פ 7912/13 מיום 27.1.14).

13. בחינת **מדיניות הענישה הנוהגת** מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים, בדרך כלל, עונשי מאסר אשר רוצו בדרך של עבודות שירות, בצירוף עונשים נלווים, כמפורט להלן:

א. ת"פ 41808-09-12 **מדינת ישראל נ' מוחמד טאהא** (מיום 17.2.14); נגזרו על הנאשם 4 חודשי מאסר בפועל בדרך של עבודות שירות, מאסר מותנה וקנס. אף במקרה זה שירות המבחן לא בא בהמלצה טיפולית בעניינו של הנאשם.

ב. ת"פ 35035-03-11 **מדינת ישראל נ' נייעמה אבו סינה** (מיום 12.7.12); נגזרו על הנאשם 5 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר על תנאי, קנס בסך ₪ 8,000 ופסילה למשך שנתיים, זאת בגין עבירות

של ניסיון קבלת דבר במרמה, זיוף בנסיבות מחמירות ושימוש במסמך מזויף על מנת לקבל דבר במרמה. הנאשם זייף רישיון נהיגה זמני, על אף שלא ניתן היה לחדשו עקב קנסות שלא שולמו, נתפס כשהוא נוהג ברכב והציג בפני השוטרים את הרישיון המזויף. הנאשם ללא עבר פלילי אך עם עבר תעבורתי. בית המשפט המחוזי בנצרת ביטל את עונש הפסילה והפחית את הקנס ל- 3,000 ₪, אך לא התערב ביתר רכיבי הענישה.

ג. ת"פ 2411-04-08 **מדינת ישראל נ' עבאס** (מיום 9.12.09); הורשע הנאשם בעבירת ניסיון לקבלת דבר במרמה, וזאת לאחר שקשר קשר עם אחר כך שזה יבחן במקומו במבחן הנהיגה העיוני. בית המשפט השית על הנאשם 4 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, מאסר מותנה וקנס בסך 7500 ₪. יובהר, כי עברו של הנאשם היה נקי, הוא הודה והביע חרטה על מעשיו. ערעור על חומרת העונש נדחה ע"י בית המשפט המחוזי.

ד. ת"פ 2383/07 **מדינת ישראל נ' סרסור** (ניתן ביום 2.11.09); נגזרו על הנאשם, במסגרת הסדר טיעון, 6 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות, 18 חודשי מאסר על תנאי וקנס כספי בסך 20,000 ₪, זאת בגין עבירה של קשירת קשר לפשע, זיוף בנסיבות מחמירות, שימוש במסמך מזויף וניסיון לקבלת דבר במרמה בנסיבות מחמירות. הנאשם קשר קשר עם אחר לפיו יתחזה הנאשם כאחר, ויבחן במקומו במבחן הנהיגה העיוני. בהתאם לקשר זייף הנאשם את תעודת הזהות כך שתמונתו של האחר הוחלפה בשלו. בית המשפט המחוזי דחה את ערעורו לעונש, למעט עונש הפסילה בפועל אשר בוטל.

ה. ת"פ 1017-02-08 **מדינת ישראל נ' ראיד שחאדאת** (מיום 9.2.2009); הנאשם זייף אישור מעבר מבחן תיאוריה לאחר שנפסל מלנהוג. בית המשפט השית על הנאשם מאסר בפועל לתקופה של 6 חודשים לריצוי בדרך של עבודות שירות, מאסר מותנה, קנס בסך 5000 ₪ ופסילת רישיון נהיגה לשלוש שנים.

ו. ת"פ 39487-02-10 **מדינת ישראל נ' אבתיסאם אקוידר ואח'** (מיום 26.1.11); הנאשמת קשרה קשר עם אחר, אשר סיפק לה טלפון סלולרי ואוזניות לצורך סיוע במתן תשובות במהלך ביצוע בחינת הנהיגה העיונית. בית המשפט הסתפק בהטלת מאסר מותנה וקנס בסך 5000 ₪, זאת לנוכח נסיבותיה האישיות של הנאשמת והיותה אם חד הורית לתינוקת בת שנתיים.

14. במסגרת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40 ט' לחוק), יש ליתן את הדעת לשיקולים הבאים:

א. **חלקו היחסי של הנאשם בביצוע העבירות ומידת ההשפעה של אחר על הנאשם בביצוען**; בכתב האישום המתוקן נרשם כי הנאשם הסתייע באחר שזהותו אינה ידועה, על מנת שיבצע במקומו את המבחן העיוני. אף אם אכן, כדברי הנאשם בפני קצינת המבחן לפיהם האחר הלהיבו ולכן נעתר לבקשתו, הנאשם הוא זה אשר צפוי היה ליהנות מפירות העבירה ואף נכון היה ליטול סיכון זה, במודע או שלא במודע, ובכך לסכן את משתמשי הדרך האחרים.

ב. **הנזק שנגרם מביצוע העבירה והנזק שהיה צפוי להיגרם מביצוע העבירה**; העבירה לא הושלמה, אך פוטנציאל הסיכון הנובע ממעשיו של הנאשם רב וממשי, ויכול להגיע לכדי גרימת אבדות בנפש על ידי מי שלא עברו הכשרה מתאימה, עיונית או מעשית, לנהיגה ברכב.

ג. **הנסיבות שהביאו את הנאשם לבצע את העבירה**; מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם פעל מתוך לחץ חברתי וקושי להפעיל שיקול דעת עצמאי. עם זאת, אינני סבור כי יש להתייחס לכך כנסיבה מקלה, נהפוך הוא. למעשיו של הנאשם **קדם תכנון**, קשירת קשר עם אחר, מסירת תעודת הזהות שלו וכסף מזומן לשם קידום הקשר ובמטרה להשלים את מעשה המרמה ולהימנע מן החובה להיבחן באופן אישי בבחינה העיונית. לא ברור מהו פער הזמנים בין קשירת הקשר ועד למועד בו נבחן האחר בשם הנאשם. אך מעובדות כתב האישום המתוקן עולה כי האחר אכן נבחן בבחינה העיונית, ומכאן ניתן להסיק כי הנאשם לא פעל עובר לכך בכדי לסכל מעשה זה.

15. לנוכח האמור, אני קובע כי מתחם העונש ההולם בנסיבות המקרה הינו החל ממאסר על תנאי ועד ל - 6 חודשי מאסר בפועל אשר יכול וירוצו בדרך של עבודות שירות, בצירוף קנס כספי הנע בין 2000 ₪ ל - 8,000 ₪ וכן פסילת רישיון הנהיגה.

קביעת העונש הראוי לנאשם בגדרו של מתחם הענישה :

16. בגזירת העונש המתאים לנאשם במתחם העונש ההולם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה (סעיף 40 יא'). במסגרת זו מן הראוי ליתן את הדעת לנסיבות הבאות:

א. **עברו הפלילי של הנאשם** - לנאשם אין הרשעות קודמות וזוהי מעורבותו הראשונה בפלילים.

ב. **הנאשם הודה בעובדות כתב האישום המתוקן** בשלב מוקדם של ההליך, הביע צער וחרטה על מעשיו הן בפני שירות המבחן והן בפני בית המשפט.

ג. **חלוף הזמן מעת ביצוע העבירה** - מכתב האישום המתוקן עולה כי תחילתו של הקשר שנרקם בין הנאשם לאחר הינו במועד מדויק בלתי ידוע אך עובר לתאריך 19.2.15, מועד בו נבחן האחר בשם הנאשם במבחן העיוני. כתב האישום הוגש כעבור כ - 16 חודשים מהמועד הנ"ל. לא נטען כי במהלך תקופה זו ואף לאחריה, נפתחו לנאשם תיקים נוספים. מדובר ללא ספק בשיהוי ניכר ובלתי מוסבר בהגשת כתב האישום, המצדיק לכשעצמו הקלה בעונש.

ד. **פגיעת העונש בנאשם** - הנאשם צעיר, יליד 1995, נשוי ואב לילדה קטנה. ברי כי כל עונש שיוטל עליו יפגע בו באופן ממשי. הנאשם אף הביע בפני שירות המבחן קושי להשתלב כיום בהליך טיפולי, לנוכח שאיפתו למצוא עבודה ולפרנס את משפחתו. לכן, אין כל המלצה שיקומית - טיפולית בעניינו.

17. במקרה דנן נדרש איזון בין שיקולי ההרתעה וההלימה לנוכח חומרת מעשיו של הנאשם והסיכון הנובע מהם לשלום הציבור ובטיחותו, לבין השיקולים האינדיבידואליים לרבות גילו הצעיר של הנאשם, עברו הנקי ונטילת האחריות על כישלונו. איזון זה מחייב אף העברת מסר ברור לאלו המבקשים לנהוג ברכב מנועי מבלי שמילאו אחר מלוא הדרישות לכך, ואף לגלם בחובו את הצורך להגן על ציבור המשתמשים בדרך.

18. לנוכח האמור, עתירת הסנגור לעונש, המבוססת על המלצת שירות המבחן, אשר כשמה כן היא - המלצה בלבד, אינה הולמת את חומרת המקרה. סבורני כי הטלת מאסר שירוצה בעבודות שירות בצירוף קנס כספי הינו עונש הולם יותר את נסיבות המקרה, והוא אף אינו חורג ממתחם הענישה שנקבע. באשר לפסילת רישיון הנהיגה

סבורני כי לנוכח האמור בתסקיר שירות המבחן לפיו הנאשם הפנים את חומרת מעשיו ואף לומד כיום למבחן העיוני ומסתייע לשם כך במורה לשפה העברית, ואף לנוכח העובדה כי בסופו של יום העבירה לא הושלמה, החלטתי שלא לפסול את הנאשם מלנהוג ולהסתפק בפסילה צופה פני עתיד.

19. אשר על כן, החלטתי לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 3 חודשי מאסר בפועל אשר ירוצו בדרך של עבודות שירות.

תחילת עבודות השירות ביום 6.6.2017 בשעה 08:00. הנאשם יתייצב במועד זה במשרדי הממונה על עבודות השירות בבאר שבע.

הנאשם מוזהר כי במהלך עבודות השירות יהיה נתון במעקב של בדיקות שתן. סירוב לעריכת בדיקת שתן או בדיקה עם ממצאים חיוביים, שתית אלכוהול או הגעה בגילופין יהוו עילה להפסקה מנהלית וריצוי יתרת המאסר בפועל מאחורי סורג ובריח. כמו כן הובהר לנאשם כי מדובר בתנאי העסקה קפדניים וכל חריגה מכללים אלו יש בה כדי להפסיק את עבודות השירות וריצוי יתרת העונש במאסר בפועל מאחורי סורג ובריח.

ב. מאסר על תנאי לתקופה של 6 חודשים והתנאי הוא כי במשך 3 שנים החל מהיום, לא יעבור עבירה בה הורשע בתיק זה ויורשע בגינה בתקופת התנאי או לאחריה.

ג. קנס בסך 2,000 ש"ח או 20 ימי מאסר תמורתו.

הקנס ישולם ב - 5 תשלומים חודשיים שווים ורצופים, תשלום ראשון עד יום 01.05.2016 ובכל 1 לחודש לאחר מכן, עד התשלום המלא בפועל. אי תשלום אחד מהשיעורים, יעמיד את היתרה לפירעון מיידי. במידה והופקד פיקדון הוא יקוזז כנגד הקנס שהוטל. במידה וקיימת יתרה, היא תוחזר למפקיד, והכל בכפוף להוראות כל דין ועיקול.

ד. אני פוסל את הנאשם מלנהוג ברכב מנועי ו/או להחזיק ברישיון נהיגה למשך 6 חודשים, וזאת באם יעבור במשך 3 שנים מהיום אחת העבירות בהן הורשע, או עבירה שעניינה נהיגה ללא רישיון או נהיגה בזמן פסילה.

מזכירות תמציא העתק לממונה על עבודות שירות ולשירות המבחן.

זכות ערעור תוך 45 יום מהיום לבית המשפט המחוזי בנצרת.

ניתנה והודעה היום ו' ניסן תשע"ז, 02/04/2017 במעמד הנוכחים.

עמוד 6

יריב נבון , שופט